

2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem	X		
3. Terminologické zpracování textu		X	
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát		X	
5. Citování	X		
6. Grafická kritéria	X		

IV. Použitá literatura

ano zčásti ne

1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů			X
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury		X	
3. práce s cizojazyčnou literaturou		X	

V. Podrobné zhodnocení práce

Kateřina Dojčiaková (KD) si ve své diplomové práci vytyčila cíl „podat ucelený výklad Platónova dialogu Symposion“ za pomoci výkladového rámce tzv. tůbingenské školy.¹ Tůbingenští vykládají Platónovo učení za pomoci „nepsaných nauk“, a právě výkladu těchto nepsaných nauk se KD věnuje v první části své práce.² Ve druhé a třetí části práce autorka prochází jednotlivé části dialogu Symposion a ukazuje, jaký přínos pro interpretaci Platónova díla mají nepsané nauky.³

Stanovení tématu

KD formuluje cíl své práce opakovaně a dosti různě. V anotaci označuje za „úkol“ práce „určit roli Diotimy“ a za „cíl“ „formulovat přínos tůbingenského paradigmatu k výkladu dialogu“. V úvodu za „cíl“ označí „podat ucelený výklad Platónova dialogu“ a za „zásadní otázku“ považuje, „jak tůbingenská škola napomáhá výkladu Diotiminy řeči“. V první kapitole si pak dává „za úkol hledět na Platónovu nauku očima, které se budou co nejvíce podobat očím Platónových přímých žáků.“⁴

Tato pluralita různých cílů a úkolů není bohužel dána neobratností v explicitní formulaci celkového směřování práce, ale z mého pohledu poukazuje na rozmlžený tvar samotné diplomové práce.

Nepsané nauky

První kapitola práce je věnována nepsaným naukám. Nepsané nauky vychází, jak KD sama uvádí, ze svědectví Platónových žáků o učitelově ústní nauce. KD se však při výkladu nepsaných nauk téměř vůbec nevěnuje dochovaným antickým testimoniím, nikde je necituje a nerozebírá jednotlivé fragmenty.⁵ Opomenutí jediného zdroje, z něž můžeme

¹ S. 7.

² S. 9–22.

³ S. 22–50.

⁴ S. 9.

⁵ Nejsem si jistý, že KD uvádí testimonia v bibliografii. Pokud je mi známo, antická testimonia v italském překladu jsou uvedena v knize H. Krämer, *Platone e i fondamenti della metafisica*, která v bibliografii je. Pracovala autorka s tímto italským překladem antických svědectví?

rekonstruovat nepsané nauky, KD nijak nevysvětluje. V tomto kontextu působí zcela nepatřičně autorčino prohlášení: „Já si ve své práci dávám za úkol hledět na Platónovu nauku očima, které se budou co nejvíce podobat očím Platónových přímých žáků.“⁶ Jak chce autorka být co nejbližší pohledu Platónových přímých žáků, když téměř vůbec nepracuje s jejich svědectvími?

Nepsané nauky nacházejí jistou přímou oporu i v Platónových dialozích. Jedná se o pasáž věnovanou kritice písma z dialogu *Faidros* a část *Sedmého listu*, která hovoří o slabosti řeči. KD se těmito klíčovými místům z Platónových dialogů věnuje jen zběžně⁷ a mnohé podstatné otázky pouze naznačí, nebo je vůbec nezmíní. Autorka tak sice zmíní, a vychází přitom pravděpodobně ze *Sedmého listu*, že Platónovi „žáci, kteří psali o tom, co učil, pravděpodobně šli proti jeho výslovnému zakazu.“⁸ S tímto problémem pro věrohodnost a spolehlivost zapsaných nepsaných nauk se však dále nevyrovnává. Nezmíní vůbec, že Platón v *Sedmém listu* hovoří o problému s vyslovitelností nejvyšších nauk a hovoří o slabosti řeči v zachycení těchto poznatků. Nejvyšší nauky, které mají být předmětem nepsaných nauk, podle těchto pasáží nejen nelze napsat, ale ani říct. Tyto a další problémy nejsou nutně pro zastánce nepsaných nauk nepřekonatelné, ale není možné je při debatě o tübingském paradigmatu přejít a nevěnovat se jim téměř vůbec, jak činí KD.

Tübingská škola svůj výklad Platóna postavila na antických svědectvích. Možná však KD nechtěla v práci přiblížit pohled Platónových přímých žáků, jak omylem uvedla, ale chtěla se ve skutečnosti zaměřit na pohled tübingských (byť i takovéto „přeskočení“ antických zdrojů bych považoval za velmi problematické). Pokud by tomu tak bylo a v centru pozornosti má být tübingská interpretace, je s podivem, že KD téměř vůbec nepracuje s díly dvou zakladatelů této školy, H. Krämera a K. Gaisera. Autorka na několika málo místech odkazuje pouze na jednu knihu H. Krämera.⁹ K dílu K. Gaisera neodkazuje vůbec. Při líčení nepsaných nauk autorka fakticky vychází téměř výhradně pouze z jedné česky vydané knihy G. Realeho. Jakkoli významná kniha G. Realeho je, nepovažuju za dostatečné pro diplomovou práci, aby při snaze vylíčit jádro nepsaných nauk závisela pouze na jednom zdroji.

Symposion

Ve druhé kapitole diplomové práce autorka prochází jednotlivé části dialogu *Symposion* od jeho začátku až po Sókratovu řeč. KD referuje jak úvodní scénu, tak jednotlivé řeči účastníků hostiny, shrnuje jejich hlavní teze a za pomoci sekundární literatury poukazuje na některé na první pohled skryté významy. Tato část práce je poměrně zdařilá.¹⁰ Z hlediska celkového smyslu práce ale není příliš důležitá, neboť pro sledování nepsaných nauk je klíčová, jak sama autorka přiznává,¹¹ především Sókratova řeč.

Třetí část práce se věnuje právě Sókratově řeči. V nepsaných naukách jde do značné míry o první principy či počátky. Autorka se však klíčové části Sókratovy řeči, která se právě těmito tématy zabývá, věnuje velmi nedostatečně. Zatímco Platón probírá tato témata, a to se svou

⁶ S. 9.

⁷ S. 13–15.

⁸ S. 14.

⁹ Nerozumím bibliografickému odkazu na tuto knihu. Domnívá se autorka, že kniha *Platone e i fondamenti della metafisica* je součástí českého překladu Realeho knihy? Skutečně autorka pracovala s italským vydáním?

¹⁰ Autorka dle mého soudu nereprodukuje správně Eryximachovu pozici. Eryximachovi nejde o „nalezení zlatého středu mezi dobrým a zlým stavem těla“ (s. 31), ale o usmíření opaků a vytvoření dobrého stavu.

¹¹ S. 7.

přísloušnou výrazovou úsporností, na téměř celých osmi stranách (Symp. 204c–212a), autorka svůj výklad těchto pasáží předešle na čtyřech stranách (s. 43–46). Jak chce autorka zhodnotit roli nepsaných nauk pro výklad dialogu, když nerozebere důkladně vztah krásy a dobra v této části *Symposia*, když důkladně neprozkoumá roli vědění, když nepodrobí podrobné diskusi jednotlivé stupně lásky, když se nezamyslí nad „náhlostí“ spatření krásy o sobě, když se nepokusí vysvětlit pravdivou ctnost? Pro opomenutí podrobné diskuse alespoň některých z těchto témat nenacházím rozumné zdůvodnění a KD zvolený postup nijak sama nevysvětluje.

Forma

Práce je psaná kultivovaným jazykem s přijatelným množstvím chyb a překlepů a po této stránce tak splňuje nároky na diplomovou práci.

VI. Celkové hodnocení:

Kateřina Dojčiaková zformulovala dosti nejasně cíl své práce. Dvě hlavní části práce jsou vypracovány nedostatečně. Představení nepsaných nauk není založeno na práci s relevantními antickými prameny, ani na reprezentativním výběru z tübingských interpretací. Interpretace dialogu *Symposion* nezdůvodněně přechází řadu klíčových myšlenek z centrální části Sókratovy řeči. Z těchto důvodů nemohu práci doporučit k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako nevyhovující (F).

Ve Vídni dne 18. 8. 2021

Ondřej Krása